

זמני כניסה ויציאת השבת
לפי אופק נתיבות:
הדלקת נרות: 19:05*
צאת השבת: 20:14
רבינו תם: 20:48
שבת שלום ועבורך !!!

* 30 דק' קודם השקיעה

הכרות נשים ציבוריות

גיליון 159

פרשת במדבר תשפ"ג | שבת מברכין | אבות פרק ו' | יש לשמור על קדושת הגיליון!

פנינה לנשמה

במתן תורה הקדים הקב"ה ומסר את התורה לנשים: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל" (שמות יט, ג). וכך מסביר זאת המדרש: "למה לנשים תחילה... כדי שיהיו מנהיגות את בניהן לתורה. אמר רבי תחליפא דקיסרין: אמר הקב"ה, כשבראתי את העולם לא ציויתי אלא לאדם הראשון ואחר כך נצטווית חוה ועברה וקלקלה את העולם. עכשיו אם איני קורא לנשים תחילה הן מבטלות את התורה." (שמות רבה כח)

עוד נאמר בפרקי דרבי אליעזר: "אמר לו ה' הקב"ה למשה: לך אמור להן לבנות ישראל אם רוצות הן לקבל את התורה. ולמה שאלו לנשים, לפי שדרכן של אנשים הולכין אחרי דעתן של נשים, שנאמר: כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים, ותגד לבני ישראל אלו האנשים.... מדרשים אלו מבהירים היטב מה רב כוחן של הנשים: בידן לבטל את התורה ולקיימה, עד כדי כך שהקדים הקב"ה למסור להן את התורה תחילה. המפתח נתון בידן, ואם הן תבנה את חשיבות הדבר, ותהפוכנה את התורה והמצוות למטרה מרכזית בחייהן – באופן טבעי הן תצלחנה למשוך אחריהן את בני ביתן, והמשפחה כולה תצעד בדרך הרצויה. (ואת צנועים חכמה)

חכמת נשים

אכפתיות ונכונות לעזור

הרבנית צביה לאה חדש ע"ה היתה רעיתו של מרן הגה"צ רבי מאיר חדש זצ"ל, משגיח דישיבת חברון. בתה הרבנית שולמית אזרחי ספרה:

"חשוב להדגיש שלאמא היה ברור שלאבא אכפת שקשה לה, וכאשר לשני אכפת – הרי המשא הופך קל הרבה יותר. לדוגמא: בלילות, השתדל אבא שלא להעיר אותה, ואף ביקש מאיתנו הילדים, שנעיר אותו במקרה הצורך...."

היו לה הבטחות והידיעה הברורה שבעלה נושא עמה בעול, ואם רק תבקש - יטה כתף ברצון. וזה אולי גם נתן לה כח שלא לבקש ממנו כל עזרה.

אמא חשה כי אין זה לכבודו לגשת לחנות המכולת כשסל בידו, ולכן מעולם לא בקשה זאת ממנו.

רק כשהיינו קטנים מאוד, ובזמנים של פעילות מתישה, כמו רחצה היה אבא מסייע לנגב ולהלביש את הקטנים. אך כאשר גדלנו, שוב לא נתנה אמא לאבא לסייע לה כלל, וכך היה אבא מנותק למעשה מכל מה שקורה בבית. הוא והגמרא, ותו לא.

(גדולי ישראל בביתם)

פינת ההלכה

דיני יחוד – פתח פתוח לרשות הרבים

- ❖ בית שפתחו פתוח לרשות הרבים אין חשש להתייחד שם, והטעם מבואר מפני שהם יראים מבני אדם שיכנסו לבית ויראו אותם, ולכן שניהם צריכים לדעת שהפתח פתוח.
- ❖ אין הפתח צריך להיות פתוח דוקא לרשות הרבים אלא פתוח לכל מקום שעוברים שם בני אדם כגון פתוח לחדר מדרגות או לחצר שעוברים שם בני אדם.
- ❖ אפילו אם הדלת פתוחה ממש, מ"מ אם לא היה נכנס אדם לבית ללא רשות אלא היה עומד מחוץ לדלת, אסור להתייחד בבית ורק במקומות שאפשר לראות מפתח הבית מותר להתייחד.
- ❖ אפילו באופן שאדם אחר רגיל להיכנס לבית ללא רשות, מ"מ מותר להתייחד רק במקומות שהיה האדם נכנס לשם, אבל בחדר שלא היה נכנס לשם (כגון חדר שינה או קומה עליונה) אסור להתייחד.
- ❖ גם כשהדלת פתוחה ממש, אבל אין בני אדם עוברים שם כלל כגון בשעה מאוחרת בלילה אסור להתייחד שם באותה שעה. (חוקי חיים)

סיפור לשבת

והנה כי כן, 'ואהבת לרעך כמוך – אני השם'. בורא עולם היושב ומזווג זיווגים, צפה וראה את ה'אהבת ישראל' הכבירה של האחות המבוגרת, ומיהר להתערב... תוך זמן קצר הוצע גם עבורה שידוך, בחור בן 26. למרות שבקהילתם מקובל כי צד הכלה הוא שמתחייב לתת את הכסף, ולמרות שהנערה מבוגרת בחמש שנים מהבחור המוצע – במקרה זה ניאותר הורי הבחור מדובר להתחייב על סכום הכסף כולו, בלי לבקש מצד הכלה אף פרוטה!

חלפו עוד כמה שבועות, והנה כי כן – הנערה באה בברית האירוסין. למעלה מעשור של המתנה ממושכת וכאובה הסתיימו בשמחת אירוסין מרגשת וקסומה, כאשר לשמחת כולם הבת המבוגרת מתארסת, ועוד זוכה בנדונייה כבירה מאל"ף ועד תי"ו, באורח ניסי ממש. בורא עולם ראה את ההקרה העצומה שלה, ושלח לה את ישועתה – פלוס שיק נכבד לכבוד השמחה הגדולה!

אחים יקרים, סיפור נפלא זה, שסופר מפי קרוב של משפחת ב. בגיליון 'קול ברמה', מעורר מחשבה עד כמה ככל שאהבת ישראל מועצמת ומפותחת, ככל שהיא פורחת ואיתנה – כך בורא עולם רווה ממנה רוב נחת ושולח את ברכתו! הנה כי כן, הנערה שהקריבה את כל חסכוניה למען אח צעיר ממנה, כדי ש'יעקוף' אותה ויזכה ליום משוש לבו עוד לפני – לא רק שלא הפסידה מכך דבר, אלא זכתה בישועתה באורח מפליא!

הבה נפנים את המסר, ונהפוך אותו לפעולה יומיומית שלנו. 'אהבת ישראל' דורשת חשיבה למען הזולת, הרגשת העובר עליו, אכפתיות אמיתית למענו, רצון כנה לבוא לקראתו, לצד עזרה של ממש, מעשים שלפעמים כוללים לא מעט הקרבה.

ובכל זאת – 'הריני מקבל על עצמי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך', כי רק כך נזכה לראות עד כמה 'אני השם' – להדק עמו את הקשר, להרוותו רוב נחת ממעשי בניו בעולם הזה, ולזכות בברכותיו ובישועתו! (פניני פרשת השבוע)

השידוך לשביעות רצון כל הצדדים. אולם הפער התברר כהולך וגדל, הן בנושאי החתונה והן בנושאי הדירה וכל השאר. תוך אכזבה עמוקה וכאב לב עצום הבינו ההורים כי אין להם ברירה אלא להוריד גם את השידוך הזה מהפרק – לאחר שתלו בו כל כך הרבה תקוות...

וכאן אנו שבים לרגע בו הם שבים הביתה בערבו של יום, כשעל פניהם ניכרים צער רב ועוגמת נפש בשל ההחלטה שנאלצו לקבל. את פניהם מקבלת בתם - אחותו הגדולה של הבחור, כאמור – בת 31! – והיא מזהה מיד את אותות הצער שעל פני הוריה. היא מבררת בעדינות מה קרה בפגישה, ואז הסתבר כי פער כספי גדול עומד בין הצדדים...

היא הסתגרה בחדרה שעה קלה, ואז יצאה ממנו בצעדים נחושים. היא ניגשה להוריה, ובגבורה נפשית מופלאה אמרה: 'ראו נא, הרי מזה מספר שנים אני עובדת ומשתכרת יפה ברוך השם. כבר צברתי סכום כספי גדול שנועד לסייע לי בהקמת ביתי. בינתיים – כידוע – זה לא קרה, עודני מצפה לישועה. אני מעניקה לכם את הכסף שצברתי עד הנה, תוכלו אפוא להתחייב על הסכום הכספי הדרוש, ואחי הצעיר יבוא בשעה טובה בברית האירוסין'!

ההורים לא האמינו למשמע אוזניהם, וברגע הראשון אפילו ניסו להניא אותה מהחלטתה. הן גם ביחס אליה הם אינם יכולים להתחייב על סכום, אלא שיש לה כסף משלה, והוא שיסייע לה בעת נישואיה – שהם מקווים שאינו רחוק. ועתה, היא מבקשת להעניק את כל הסכום לאחיה הצעיר ממנה, ובכך לאפשר לו 'לעקוף' אותה ולהתארס לפני! כמה גדלות נפש עילאית יש בדבר!

ההורים היססו, אבל דווקא היא עמדה ועודדה אותם. הם התקשרו לשדכן ובישרוהו כי חלה התפתחות מפעימה, ולפתע פתאום – יש בידיהם די כסף להתחייב. השדכן שמח לשמוע, ושמחתו זו היתה רק הקדימון לשמחה העצומה שהרקיעה שחקים – עת כעבור כמה ימים התארס האח בשעה טובה ומוצלחת, כשהוריו מתחייבים להעניק את הכסף שקיבלו מאחותו המבוגרת ממנו!

היה זה בבית משפחת ב., המתגוררת בחו"ל, בשעת ערב מאוחרת. מאוכזבים ושבורי לב שבו ההורים לביתם, לאחר פגישה ארוכה בה תלו הרבה תקוות, אולם למרבה הצער – היא הכזיבה לחלוטין. כמה חפצו והשתוקקו כי הפגישה הזו תבשר את פריצת הדרך בדרכם לשמחה לה הם מייחלים מזה שנים – והנה, תקוותם נגוזת...

ברקע הדברים עמדה העובדה, כי מזה שנים ארוכות משפחת ב. מייחלת לשמוע קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה – וכבר לא משנה להם הסדר... בבית מתגוררת הבת הגדולה, שהיא כבר בת 31 (!) וטרם מצאה את זיווגה ההגון והראוי. אחריה משתרך תור שבראשו ניצב אחיה, גם הוא בחור לא צעיר, וכבר לפני כמה שנים הבינו ההורים שאין ברירה אלא לחפש שידוכים לשניהם יחד בו זמנית, ומי שיתארס ראשון – יתארס, העיקר שמישהו כבר יתארס...

אולם, למרבה הכאב, גם דרכו של האח לא היתה סוגה בשושנים. בעודו לומד ומתעלה דיברו בו נכבדות, הצעות עלו וירדו כל העת, אולם דבר לא הבשיל לכדי הצעת שידוך שתבשר טוב. שנים ארוכות חלפו תוך כדי ציפיה והמתנה, תפילות ותחנונים, אולם טרם נראה פתרון באופק...

כמה ימים לפני סיפורנו, עלתה הצעה חדשה על הפרק. לאח הוצעה נערה כלילת המעלות, כל הפרטים התאימו ככפפה ליד, העניינים התקדמו במהירות שיא. עתה הגיעה השעה בה נועדים ההורים לסכם את העניינים הכספיים לקראת התקדמות השידוך בפועל, אולם הפגישה הזו – ניפצה את התקווה...

במהלכה התברר, כי הורי הנערה – אנשים מבוססים יחסית, חפצים להעניק לזוג הצעיר סכום כסף נכבד על מנת שיתחילו את חייהם ברגל ימין. הם רק מבקשים שהורי הבחור ישתתפו גם הם, ויעניקו סכום משלהם. כאן נוצרה בעיה: הורי הבחור הם אנשים שהפרוטה מצויה בכיסם, אבל השטרות קצת פחות... הם אינם יכולים להתחייב על סכום, אפילו לא קרוב למה שהתבקשו לתת...

הפגישה נמשכה בנסיון למצוא פתרון, הן כמה חפצו ההורים לקדם את

"עץ חיים היא למחויקים בה ותומכיה מאושר"

ברכה מיוחדת לתורמים היקרים שיוזבו לרוב נחת, שמחה, הצלחה, בריאות איתנה, פרנסה טובה, שלום אהבה אחווה ורעות שפע ברכה להם ולבני משפחותיהם.

לתרומות ולשותפות ביזכוי הרבים 052-7697432

קוה אל ה'

עוף לא פרח – אין עוד מלבדו

האם זה אינו מזכיר לנו את הסיפור על הפיל ועל העכבר? לא, אין זה דומה. כי שם רץ העכבר בצד הפיל, וגם הוא העלה כנה גרגירי אבק. אבל כאן 'רכב' האדם על פעולת הקב"ה, ואת הכל חייב הוא לו!
אבל, כאמור, כזה הוא האדם, יצור מוזר.

לכן, מבינים אנו מדוע לא פרח עוף במתן תורה. מדוע לא ניתן כל פתחון פה לומר שהיה עוד משהו, עוד מישהו. רק "אנוכי ה' אלוקיך", אין עוד מלבדו! "שאין חוץ ממנו!"

נצטוינו לזכור לעד את מעמד הר סיני, מעמד קבלת התורה את התגלות הבורא לעמו. אבל עלינו לדעת, שכדי לזכור זאת – חייבים אנו להשתיק את כל הקולות האחרים ההומים באזנינו, ה'מתחרים' כביכול על תשומת ליבנו, הקוראים: "גם אנחנו פה".

חייבים לדעת שהכל מתגמד, נמוג, מתנדף, אל מול ההתגלות האלוקית:
אין עוד מלבדו!

(דורש טוב- שבועות הרב שלום מאיר ולך)

במתן תורה – אילו פרח עוף כאשר אמר הקב"ה "אנוכי ה' אלוקיך" – היו אומרים: "הו, אמנם הקב"ה קיים, אבל גם עוף פרח..."

זה מזכיר את הסיפור על הפיל ששעט בדרך עפר. לידו רץ עכבר קטן. הביט העכבר לאחוריו, ואמר לפיל בסיפוק: "הי, אתה רואה כמה אבק העלינו?!"
מצחיק? לא כל כך.

אדם יוצא לעבודתו. הוא יודע שהקב"ה בראו ויצרו. הקב"ה שומר על בריאותו. הוא החוננו דעת ותבונה, הוא הנותן במוחו רעיונות בענייני עסקיו, מעניק לו את החן, מזמין לו את ההזדמנויות, "הוא הנותן לך כח לעשות חיל". כשמתבוננים בכך, אין מילים להודות לו על חסדיו.

ועם כל זאת, כל אדם המצליח בעסקיו, כבר מלא שביעות רצון עצמית מופלגת: הוא הצליח! בתבונתו, ביוזמתו, בתחכמו ובמיומנותו. הוא טופח לעצמו על השכם: נכון, "השיר והשבח לחי עולמים", אבל גם אני עשיתי משהו!

שביבי אור

דרך ארץ קדמה לתורה

משה רבינו: לא אוכל לעשות זאת, לבחור באחד ולפגוע ברעהו. רבונו של עולם, נקוב בשמותם. אל תטיל זאת על כתפי!

ולא זו בלבד, אלא שלאחר שהבורא יתברך נקב בשמותם, ומשה ואהרן עמדו להקהיל את כל העדה, לא ניצלו הזדמנות זו למעמד הכתרה, אלא קראום קודם והודיעום על המינוי. רק לאחר מכן הקהילו את העדה. ומדוע, מאותה סיבה: אם יקראו להם במעמד כל העם, יהיו כאלה שיתחמץ ליבם כשיכריזו את השם, והמועמד יפלוס דרך. משום שחושבים הם עצמם ראויים, וחשים מקופחים. ומשה רבינו נזהר כל כך בכבוד הבריות, רגיש היה כל כך לריגשותיהם! ופרשה זו קוראים אנו לפני מתן תורה, משום שהיא תנאי לקבלת התורה. משום שדרך ארץ קדמה לתורה. ועשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא שלא נזהרו בכבוד חבריהם, מתו בימי הספירה ולא זכו להגיע למתן תורה!

(מעייני השבוע)

כלל הוא: תמיד יקרא בפרשת "במדבר" בשבת שלפני חג השבועות, חג מתן תורה. ולא בכדי, ודאי יש בפרשה זו לקחים ומסרים שיכינו אותנו לקראת קבלת התורה. אחד מהם נחשף לעינינו על ידי האלשיך הקדוש זצ"ל.

משה רבינו נצטווה לפקוד את העם, יחד עם נשיאי השבטים. לשם כך היה עליו למנות נשיאים. נקב הקב"ה בשמותם, "ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר ניקבו בשמות, ואת כל העדה הקהילו", כדי למנותם על ידי נתינת מחצית השקל לאחד.

וביאר האלשיך הקדוש: "אלה קרואי העדה", שעוד בטרם נבחרו לנשיאות היו מורמים מעם ונבחרו האומה. "נשיאי מטות אבותם", נציגי השבטים היו. ולא בכדי, אלא "ראשי אלפי ישראל הם", שרי אלפים היו בזכות חכמתם ותבונתם. ועם כל זאת, לא בחר בהם משה רבינו עד שהבורא יתברך לא נקב בשמותם. ומדוע? משום שהיו חכמים נוספים בעם, גאונים וקדושים ומורמים מעם, שעלולים היו להפגע. אמר

העלון מוקדש לרפואה שלימה:
מרים חמדה בת אירן
ישי בן לאה
בתושח"י

העלון מוקדש לעילוי נשמת
אליהו בן עישה אליס ז"ל
רחל רשל בת איז'ה ז"ל

העלון מוקדש לעילוי נשמת
ורדה בת ג'ירייה ז"ל
נלב"ע ו' אדר תשפ"ג
ת.נ.צ.ב.ה

מעשי צדיקים

בבחרותו, נודע שמו של הגאון רבי עקיבא אייגר זצ"ל לתהילה כעילוי חריף ובקי בכל חדרי תורה. עשיר מוקיר תורה זכה בו כחתן, ובתקופת האירוסין הזמינו לעירו, להתפאר בו בפני למדני המקום. שמחו לפגוש בעילוי הנודע והקיפוהו בשאלות קשות וסבוכות – והוא כאילם לא פצה פיו, לא מצא ידיו ורגליו. השתאו הלומדים: הארי נעשה שועל. התאכזב החותן, אף ספג שנינות לעג, וכבר חשב לנתק את הקשר... ביקשו החתן: ימתין כבודו יומיים נוספים, ואז יחליט.

כעבור יומיים נכנס החתן לבית המדרש וחשף את חילו לאורייתא: ענה על כל השאלות ופתר את כל הספיקות,

אבני חינוך

חשבונות שמים. אף אחד מאיתנו אינו יודע מדוע נשלחה נשמה זו לעולם, ומדוע עליה להתמודד עם נסיונות כה קשים ופיתויים כה אכזריים. על פי חשבונות שמים, יתכן שאדרבה, הקב"ה מעוניין שנשמה זו תתנסה בנסיונות קשים, וכאשר בעזה"ת היא תשוב בתשובה ותחזור לצור מחצבתה, היא תסחוף אחריה נשמות רבות נוספות, שהיו שקועות בעמקי החטא. ואלו הם, כידוע, מעשים הקורים בכל יום. יתכן גם, שלנשמה זו מיועד תפקיד אחר, ומסיבה זו מוטל עליה לסבול צער רוחני כה כבד, אין איתנו יודע עד מה. עלינו לדעת, שהקב"ה הוא זה שברא את הנשמה, והוא זה שנטע בה את הטבעים ואת הדחפים. הוא זה שזימן לפניו את הנסיונות, והוא זה שהקרה לפניו את החברים הרעים וכדו'. מדוע ולמה אין זה עסקינו, שהרי "בהדי כבשי דרחמנא למה לך".

אמנם ההורים אינם פטורים בלא כלום. הם קשורים בהחלט לאסון הרוחני שפקד את בנם. האסון התגלגל לפתחה של משפחה זו, מחמת התרשלותה בנקודות מסוימות בתחום החינוך. את זאת עליהם לתקן, ועל התרשלות זו עליהם לשוב בתשובה. אך יחד עם זאת אין זה נכון לחשוב, שכאילו אני קלקלתי במו ידי את בני, כאילו אני הרסתי אותו רוחנית, זו אינה השקפת התורה. ראוי היה הנופל ליפול מששת ימי בראשית. מסיבה זו, אדרבה, ככל שההורים יצליחו להתנתק מתחושות הבושה והאשם, כך הם ייטיבו לטפל טוב יותר בפקדון שהופקד בידם. (פרקי מחשבה- הרב עזריאל טאובר)

כאשר ילד מתדרדר מבחינה רוחנית, זהו נסיון מאת הבורא יתברך, ועל הוריו לטפל בו כאילו הוא ילד של הקב"ה. יציירו נא זאת ההורים בנפשם: נניח, שהילד הזה אינו שלנו, אלא אנו אימצנו אותו, לאחר שנתבקשנו ע"י ארגון מסויים לגדל אותו. ודאי שבמקרה כזה, לא יתביישו ההורים ה"מאמצים" להתהלך איתו, לטפל בו, שהרי הוא לא שלהם. ואכן, כך הם פני הדברים. ילד זה הוא בנו של הקב"ה, ההורים רק נקראו לאמצו... הרגשת העלבון שהילד "שלי" הפך לפושע, היא מיותרת. היא גם מסיחה את דעת ההורים מהטיפול האמיתי והנכון שיש לטפל בילד זה. לעתים קרובות, במקום להתמודד עם עצם הבעיה, הם מתרכזים בבושה ובחרפה שילד זה ממיט עליהם.

חשוב מאוד לחזור על הדברים ולהפנים אותם. בשעה שההורים ייטיבו להפנים את הידיעה שהם מטפלים בבנו של הקב"ה, והוא זה שבחר בהם להיות שליחיו, כדי שהם יסייעו לבנו המתמודד מול פתויי היצר הקשים המצויים בדורנו, כאשר ההורים ידעו שהוטלה עליהם שליחות מיוחדת במינה, אז יוכלו גם להבחין בס"ד בדרכים הנכונות, שבאמצעותן ניתן למצוא מסילות ללבו של הילד ולהחזירו למוטב.

יתר על כן, הורים רבים נוטים להאשים את עצמם בטעויות חינוכיות שונות. ההורים מפתחים מחשבה, שהם אלו אשר הרסו את בנם והביאו אותו למצבו הרוחני הירוד. למעשה, גם מהלך חשיבה זה אינו מדוייק ואינו נכון, והוא אף עלול להביא לנזק. גם כאן נאמר הכלל: "כי יפול הנופל ממנו", כבר היה ראוי זה ליפול מששת ימי בראשית. אין איתנו יודע עד מה, אף אחד מאיתנו אינו מעיז לומר כי הוא מבין

